

ÖRYGGISBLAÐ

Sputnik

Öryggisblaðið er í samræmi við ákvæði Reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (ESB) 2015/830 af 28. MAÍ 2015 um breytingu á reglugerð (EB) nr 1907/2006 Evrópuþingsins og ráðsins um skráningu, mat, leyfisveitingu og takmarkanir á efnum (REACH)

1. LIÐUR: Auðkenning efnisins eða blöndunnar og félagsins eða fyrirtækisins

Útgáfudagsetning	24.09.2014
------------------	------------

Dagsetning endurskoðunar	16.03.2021
--------------------------	------------

1.1. Vörukenni

Heiti vöru	Sputnik
------------	---------

Vörunúmer	1672002, 1672004, 1672008
-----------	---------------------------

1.2. Viðeigandi og tilgreind notkun efnis eða blöndu og notkun sem ráðið er frá

Notkun efnis / blöndu	Hreinsiefni
-----------------------	-------------

Íðefnið er hæft til notkunar fyrir almenning	Já
--	----

Íðefnið er aðeins notað af almenningi	Nei
---------------------------------------	-----

1.3. Upplýsingar um birgi öryggisblaðsins

Heiti fyrirtækis	Tandur h.f.
------------------	-------------

Heimilisfang skrifstofu	Hestháls 12
-------------------------	-------------

Póstnúmer	110
-----------	-----

Staðarheiti	Reykjavík
-------------	-----------

Land	Ísland
------	--------

Sími	00354 510 1200
------	----------------

Tölvupóstur	tandur@tandur.is
-------------	--

Vefsíða	www.tandur.is
---------	--

1.4. Neyðarsímanúmer

Neyðarsími	Sími: 543-2222 Lýsing: EITRUNARMÍÐSTÖÐ
------------	---

	Sími: 112 Lýsing: NEYÐARNÚMER
--	----------------------------------

2. LIÐUR: Hættugreining

2.1 Flokkun efnisins eða blöndunnar

Flokkun samkvæmt Reglugerð
(EB) nr. 1272/2008 [CLP/GHS]

Skin Corr. 1B; H314

2.2 Merkingaratriði

Hættutákn (CLP)

Samsetning á merkimiða

Butyldiglycol 1 - 5 %

Merkiorð

Hætta

Hættusetningar

H314 Veldur alvarlegum bruna á húð og augnskaða.

Varnaðarsetningar

P260 Andið ekki að ykkur úða.
P264 Þvoið hendur vandlega eftir meðhöndlun.
P280 Notið hlífðarhanska / hlífðarfatnað / augnhlíf / andlitshlíf.
P301+P330+P331 EFTIR INNTÖKU: Skolið munninn. EKKI framkalla uppköst.
P303+P361+P353 BERIST EFNID Á HÚÐ (eða í hár): Farið strax úr fötum sem óhreinkast af efninu. Skolið húðina með vatni / Farið í sturtu.
P304+P340 EFTIR INNÖNDUN: Flytjið viðkomandi í ferskt loft og látið hann hvílast í stellingu sem léttir öndun.
P310 Hringið umsvifalaust í EITRUNARMIDSTÖÐ eða lækni.
P305+P351+P338 BERIST EFNID Í AUGU: Skolið varlega með vatni í nokkrar mínútur. Fjarlægjið snertilinsur ef það er auðvelt. Skolið áfram.

2.3. Aðrar hættur

PBT / vPvB

Þessi vara inniheldur engin PBT eða vPvB efni.

3. LIÐUR: Samsetning innihaldsefna / upplýsingar um innihaldsefni

3.2. Blöndur

Heiti innihaldsefnis	Auðkenni	Flokkun	Innihald	Athugasemdir
Butyldiglycol	CAS-nr.: 112-34-5 EB-nr.: 203-961-6 REACH skrán.nr.: 01-2119475104-44	Eye Irrit. 2; H319;	1 - 5 %	
2-Amínóetanól	CAS-nr.: 141-43-5 EB-nr.: 205-483-3 Nr. atburðaskráar: 603-030-00-8	Acute tox. 4; H332 Acute tox. 4; H312 Acute tox. 4; H302 Skin Corr 1B; H314	1 - 3 % wt/wt	

4. LIÐUR: Ráðstafanir í skyndihjálpi

4.1 Lýsing á ráðstöfunum í skyndihjálpi

Almennt

Hringið í EITRUNARMIDSTÖÐ eða lækni ef lasleika verður vart. Sýnið þetta öryggisblað.

Innöndun

Ef viðkomandi á erfitt með öndun skal flytja hann í ferskt loft og láta hann hvílast í

	stellingu sem léttir öndun. Leitið til læknis ef óþægindi hverfa ekki.
Snerting við húð	Skolið húðina vandlega með vatni. Ef efnið ertir húð: Leitið læknis.
Snerting við augu	Lyftið augnlokunum og skolið tafarlaust með nógu af vatni. Fjarlægið snertilinsur ef það er auðvelt. Skolið áfram. Leitið læknishjálpar tafarlaust! Haldið áfram skolun á leiðinni á slysavarðstofu.
Inntaka	Skolið munninn vandlega. Drekkið nokkur glös af vatni eða mjólk. Leitið umsvifalaust læknis
Ráðlagðar hlífðarbúnaður fyrir þá sem veita skyndihjálpar	Notið hlífðarhanska og augnhlíf (hlífðargleraugu eða andlitshlíf). Sjá 8.2

4.2. Helstu skaðleg einkenni og áhrif, bæði bráð og tafir

Bráð einkenni og áhrif	Sjá nánar lið 11.1 undir "Möguleg bráð áhrif".
------------------------	--

4.3 Upplýsingar um tafarlaus læknisumönnun og sérstaka meðferð sem þörf er á

5. LIÐUR: Ráðstafanir vegna slökkviaðgerða

5.1 Slökkvibúnaður

Viðeigandi slökkvimiðill	Vatnsúði, froða, þurrt duft eða koltvísýringur.
--------------------------	---

5.2 Sérstakar hættur af völdum efnisins eða blöndunnar

Eld- og sprengihætta	Engin óvenjuleg hættur á eldi eða sprengingu tiltekin.
Hættuleg efni sem myndast við bruna	Ekki þekkt.

5.3 Ráðgjöf fyrir slökkviliðsmenn

Hlífðarbúnaður	Notið öndunarhlífur Notið hlífðarhanska/hlífðarfatnað/augnhlífur/andlitshlífur.
Aðferðir við slökkvistörf	Beitið eðlilegum varúðarráðstöfunum við slökkvistörf og verið í hæfilegri fjarlægð frá eldinum

6. LIÐUR: Ráðstafanir ef efni fer óvart til spillis eða er losað fyrir slysi

6.1 Öryggisráðstafanir fyrir fólk, hlífðarbúnaður og neyðarráðstafanir

Almennar ráðstafanir	Stöðvið leka ef það er óhætt.
Varúðarráðstafanir einstaklings	Notið hlífðarhanska/hlífðarfatnað/augnhlífur/andlitshlífur.
Hættuleg efni sem myndast við bruna	Ekki þekkt.
Fyrir þá sem svara neyðarþjónustu	Notið hlífðarfatnað eins og lýst er í lið 8. Hringið í EITRUNARMÍÐSTÖÐ eða lækni ef lasleika verður vart.

6.2 Varúðarráðstafanir vegna umhverfisins

Umhverfisráðstafanir	Forðist losun út í umhverfið. Safnið leka saman og fargið honum eins og lýst er í kafla 13.
----------------------	---

6.3 Aðferðir og efni til afmörkunar og hreinsunnar

Afmörkun	Geymist í lokuðu íláti
----------	------------------------

6.4 Tilvísun í aðra liði

Aðrar leiðbeiningar	Sjá liði 8 og 13.
---------------------	-------------------

7. LIÐUR: Meðhöndlun og geymsla

7.1 Varúðarráðstafanir um örugga meðhöndlun

Meðhöndlun	Tryggið góðan aðgang að vatni og aðstöðu til að skola augu.
------------	---

Öryggisráðstafanir

Ráðstafanir til að vernda umhverfið	Látið efnið ekki komast óblandað eða óhlutleyst í frárennsli eða niðurföll. Safnið því upp sem hellist niður ef mögulegt er.
Ráðleggingar um almenna starfshollustuhætti	Geymið vinnufatnað og persónulegan fatnað aðskilinn.

7.2 Örugg geymsluskilyrði, þ.m.t. vegna mögulegs ósamrýmanleika

Geymsla	Varist snertingu við húð og augu. Má ekki geyma hjá matvælum og öðrum neysluvörum eða fóðri. Umbúðir skulu vera vel luktar. Geymist í upprunalegu íláti. Geymsla á efnum sem hvarfast við sýru.
---------	---

Öruggar geymsluaðstæður

Kröfur um geymsluherbergi og geymsluílát	Má aðeins geyma í upprunalegum umbúðum.
--	---

7.3 Sértek, endanleg notkun

8. LIÐUR: Váhrifavarnir / persónuhlífar

8.1. Eftirlitsbreytur

Heiti innihaldsefnis	Auðkenni	Mengunarmörk	Ár
Butyldiglycol	CAS-nr.: 112-34-5		
2-Amínóetanól	CAS-nr.: 141-43-5	TWA (8klst.) : 1 ppm TWA (8klst.) : 2.5 mg/m ³ Takmark skammtímagildi Gildi: 3 ppm Takmark skammtímagildi Gildi: 7.6 mg/m ³	Ár: 2009

DNEL / PNEC

Innihaldsefni	2-Amínóetanól
DNEL	Hópur: Neytandi Váhrifaleið: Langtíma (endurtekið) - Innöndun - Kerfistengd áhrif Gildi: 2 mg/m ³ Hópur: Neytandi

PNEC	Váhrifaleið: Langtíma (endurtekið) - Inntaka - Kerfistengd áhrif Gildi: 3,75 mg/kg
	Hópur: Atvinnu
	Váhrifaleið: Langtíma (endurtekið) - Innöndun - Staðbundin áhrif Gildi: 3,3 mg/m ³
	Hópur: Atvinnu
	Váhrifaleið: Langtíma (endurtekið) - Húð - Kerfistengd áhrif Gildi: 1 mg/kg
	Hópur: Neytandi
	Váhrifaleið: Langtíma (endurtekið) - Húð - Kerfistengd áhrif Gildi: 0,24 mg/kg
	Váhrifaleið: Jarðvegur Gildi: 0,035 mg/kg
	Váhrifaleið: Skólpheinsunarstöð - STP Gildi: 100 mg/l
	Váhrifaleið: Vatn Gildi: 0,0085 mg/l Tilvísun: Sjór
	Váhrifaleið: Vatn Gildi: 0,085 mg/l Tilvísun: Ferskvatn
	Váhrifaleið: Set Gildi: 0,425 mg/kg Tilvísun: Ferskvatn

8.2 Váhrifavarnir

Váhrifavarnir	Hlífðarbúnað skal velja samkvæmt gildandi CEN-stöðlum og í samvinnu við birgi hlífðarbúnaðar. Mælt er með hlífðarhönskum og -gleraugum. Augnaskolflaska á að vera á vinnustaðnum.
---------------	---

Öryggismerki

Varúðarráðstafanir til að hindra váhrif

Ráðstafanir í leiðbeiningum til að hindra váhrif	Tryggja skal aðgengi starfsmanna að öryggisupplýsingum um efnið. Hafið varúðarleiðbeiningar sýnilegar.
Skipulagsráðstafanir til að hindra váhrif	Varist beina snertingu við efnið. Þjálfað starfsfólk.
Tæknilegar aðferðir til að hindra váhrif	Notið hlífðargleraugu/andlitshlífar og hlífðarhanska.

Augn- / andlitshlífar

Augnhlífir	Notið viðurkennd öryggisglæraugu eða andlitsgrímu. Öryggisglæraugu skulu vera með hliðarhlífum.
Viðeigandi augnhlífir	Öryggisglæraugu skulu vera með hliðarhlífum.
Viðbótarráðstafanir til hlífðar augum	Tryggið greiðan aðgang að hreinu rennandi vatni og/eða augnaskolunarbúnaði.
Tilvísunar í viðeigandi staðal	EN 166

Handhlífir

Handhlífir	Efnaþolnir hanskar eru nauðsynlegir fyrir langvarandi eða endurtekna snertingu.
Þykkt efnis í hanska	Gildi: $\geq 0,4$ mm
Tilvísunar í viðeigandi staðal	Efnaþolnir hlífðarhanskar (EN 374).

Öndunarvernd

Öndunarvernd	Öndunarbúnaðar er ekki þörf við venjulegar aðstæður. Við ónóga loftræstingu eða vegna hættu á innöndun gufa er hægt að nota viðeigandi öndunargrímu með síu (af A2/P2 gerð).
--------------	---

Viðeigandi váhrifavarnir umhverfis

Váhrifavarnir vegna umhverfis	Látið efnið ekki komast óblandað eða óhlutleyst í frárennsli eða niðurföll.
-------------------------------	---

9. LIÐUR: Eðlis- og efnafræðilegir eiginleikar

9.1 Upplýsingar um eðlis- og efnafræðilega grunneiginleika

Efnislegt ástand	tær vökvi
Litur	Gult
Lykt	Sítrónuilmur
pH	Staða: Verið að afhenda Gildi: $\sim 11,8$ Hitastig: ~ 20 °C
Bræðslumark / bræðslubil	Athugasemdir: Ekki ákvarðað.
Suðupunktur / suðumark	Athugasemdir: Ekki ákvarðað.
Gufuþéttni	Athugasemdir: Ekki ákvarðað.
Sérstök efnisþyngd	Gildi: $= 1,0$ g/ml Hitastig: ~ 20 °C
Leysni í vatni	Leysist í öllum hlutföllum í vatni.
Seigja	Athugasemdir: Ekki ákvarðað.

9.2 Aðrar upplýsingar

10. LIÐUR: Stöðugleiki og hvarfgirni

10.1 Hvarfgirni

Hvarfgirni	Engin hætta á efnahvörfum tengd þessari vöru er þekkt.
------------	--

10.2 Efnafræðilegur stöðugleiki

Stöðugleiki	Ef efnið er geymt og notað í samræmi við ráðleggingar eru engin vandamál varðandi stöðugleika þessa.
-------------	--

10.3 Möguleiki á hættulegu efnahvarfi

Möguleiki á hættulegum verkunum	Engin þekkt hættuleg efnahvörf ef efnið er meðhöndlað og geymt í samræmi við leiðbeiningar.
---------------------------------	---

10.4. Skilyrði sem ber að varast

Aðstæður sem skal forðast	Engar þekktar, svo lengi sem leiðbeiningum um geymslu og notkun er fylgt.
---------------------------	---

10.5 Ósamrýmanleg efni

Efni sem skal varast	Engin sérstök.
----------------------	----------------

10.6 Hættuleg niðurbrotsefni

Hættuleg niðurbrotsefni	Engin hættuleg niðurbrotsefni.
-------------------------	--------------------------------

11. LIÐUR: Eiturefnafræðilegar upplýsingar

11.1. Upplýsingar um hættuflokka eins og þeir eru skilgreindir í reglugerð (EB) nr. 1272/2008

Innihaldsefni	Butyldiglycol
Bráð eiturrhif	Gerð eiturrhifa: Bráð þörf Prófuð áhrif: LD50 Váhrifaleið: Inntaka Gildi: 2410 mg/kg Tegundir tilraunadýra: Rotta Gerð eiturrhifa: Bráð þörf Prófuð áhrif: LD50 Váhrifaleið: Um húð Gildi: 2764 mg/kg Tegundir tilraunadýra: Kanína
Innihaldsefni	2-Amínóetanól
Bráð eiturrhif	Gerð eiturrhifa: Bráð þörf Prófuð áhrif: LD50 Váhrifaleið: Inntaka Gildi: = 1515 mg/kg Tegundir tilraunadýra: Rotta Rotta Kanína Prófunartilvísun: OECD 401 OECD 402 IRT Gerð eiturrhifa: Bráð þörf Prófuð áhrif: LD50 Váhrifaleið: Um húð Gildi: = 2504 mg/kg

Tegundir tilraunadýra: Rotta
Prófunartilvísun: OECD 402

Gerð eiturrhifa: Bráð þörf
Prófuð áhrif: LC50
Váhrifaleið: Innöndun.
Lengd: 6 klst
Gildi: > 1,3 mg/l
Tegundir tilraunadýra: Kanína
Prófunartilvísun: IRT

Aðrar upplýsingar varðandi heilbrigðishættur

Innöndun	Getur valdið ertingu í öndunarfærum
Snerting við húð	Getur haft ætandi áhrif.
Snerting við augu	Ætandi. Tafarlaus skyndihjálp er nauðsynleg.
Inntaka	Getur haft ætandi áhrif í meltingarvegi.
Stökkbreytandi hrif	Engar upplýsingar til um blöndu. Varðandi einstök efni í blöndunni þá eru engar vísbendingar um stökkbreytandi áhrif.
Krabbameinsvaldandi áhrif, aðrar upplýsingar	Engar upplýsingar til um blöndu. Varðandi einstök efni í blöndunni þá eru engar vísbendingar um krabbameinsvaldandi áhrif.
Eituráhrif á æxlun	Engar upplýsingar til um blöndu. Varðandi einstök efni í blöndunni þá eru engar vísbendingar um eitúraðhrif á æxlun hjá neinu þeirra.

11.2 aðrar upplýsingar

12. LIÐUR: Vistfræðilegar upplýsingar

12.1. Eiturhrif

Innihaldsefni	Butyldiglycol
Eitrað lífi í vatni, fiskur	Gildi: > 100 mg/l Tegundir: Fiskar
Innihaldsefni	2-Amínóetanól
Eitrað lífi í vatni, fiskur	Gildi: = 349 mg/l Tímabil prófanna: 96 klst Tegundir: Cyprinus carpio
Innihaldsefni	Butyldiglycol
Eitrað lífi í vatni, þörungar	Gildi: > 100 mg/l Tegundir: Desmodesmus subspicatus
Innihaldsefni	2-Amínóetanól
Eitrað lífi í vatni, þörungar	Gildi: = 2,5 mg/l Tímabil prófanna: 72 klst Tegundir: Selenastrum capricornutum
Innihaldsefni	2-Amínóetanól
Eitrað lífi í vatni, krabbadýr	Gildi: = 65 mg/l

Tímabil prófanna: 48 klst
Tegundir: Daphnia magna

12.2 Þrávirkni og niðurbjótanleiki

Þrávirkni og niðurbjótanleiki, athugasemdir Engar upplýsingar til um blöndu. Varðandi einstök lífræn efni í blöndunni þá flokkast þau öll sem auðveldlega niðurbjótanleg í náttúrunni.

12.3. Uppsöfnun í lífverum

Uppsöfnunarhætta í lífverum Varan inniheldur engin efni sem talið er að safnist fyrir í náttúrunni.

12.4 Hreyfanleiki í jarðvegi

12.5. Niðurstöður úr mati á PBT- og vPvB-eiginleikum

PBT matsniðurstöður	Ekki flokkað sem PBT/vPvB samkvæmt núverandi ESB viðmiðun.
Innihaldsefni	2-Amínóetanól
PBT matsniðurstöður	Ekki flokkað sem PBT/vPvB samkvæmt núverandi ESB viðmiðun.

12.6 Innkirtlatruflandi eiginleikar

12.7. Önnur skaðleg áhrif

13. LIÐUR: Förgun

13.1. Aðferðir við meðhöndlun úrgangs

Tilgreina viðeigandi aðferðir við förgun	Forðist losun út í umhverfið. Fargið úrgangi og leifum í samræmi við kröfur á hverjum stað.
Viðkomandi reglugerð um úrgang	Reglugerð no. 737/2003
Afurð úr hættulegum úrgangi	Forðist losun út í umhverfið.
Umbúðir um hættulegan úrgang	Forðist losun út í umhverfið.
EWC úrgangskóti	EWC: 070601 vatnsblandaðar þvottalausnir og stofnlausnir
Landsbundnar reglur	Reglugerð 184/2002 um skrá yfir spilliefni og annan úrgang. Reglugerð 786/1999 um mengunarvarnareftirlit.
Aðrar upplýsingar	Förgun á viðurkenndum förgunarstað í samræmi við staðbundna förgunarstjórnun.

14. LIÐUR: Upplýsingar um flutninga

14.1. UN-númer

ADR/RID/ADN	2491
IMDG	2491
ICAO/IATA	2491

14.2. Rétt UN-sendingarheiti

ADR/RID/ADN	ETHANOLAMINE SOLUTION
IMDG	ETHANOLAMINE SOLUTION
ICAO/IATA	ETHANOLAMINE SOLUTION

14.3. Hættuflokkur eða -flokkar vegna flutninga

ADR/RID/ADN	8
IMDG	8
ICAO/IATA	8

14.4 Pökkunarflokkur

ADR/RID/ADN	III
IMDG	III
ICAO/IATA	III

14.5. Umhverfishættur

14.6 Sérstakar varúðarráðstafanir fyrir notanda

14.7 Sjóflutningar í lausu samkvæmt IMO tækjum

ADR/RID Aðrar upplýsingar

Hættunr.	80
----------	----

IMDG Aðrar upplýsingar

EmS	F-A, S-B
-----	----------

15. LIÐUR: Upplýsingar varðandi regluverk

15.1 Sértæk ákvæði/löggjöf fyrir efnið eða blönduna vegna öryggis, heilbrigðis og umhverfis

Löggjöf og reglugerðir	Reglugerð nr. 1907/2006 og síðan 750/2008 um skráningu, mat, leyfisveitingu og takmarkanir er varða efni (efnareglur REACH). Breytingar sem gerðar voru á II viðauka REACH reglugerðar með EB reglugerð nr. 453/2010 til að samræma kröfurnar við nýjar reglur um flokkun og merkingu (CLP reglugerðin 1272/2008). Reglugerð EB nr. 1272/2008 um flokkun, merkingu og pökkun efna og blandna, sem breytir og kemur í stað tilskipana 67/548/EBE og 1999/45/EB, og breytir reglugerð (EB) nr. 1907/2006 (REACH). Reglugerðir EB nr. 790/2009 og 286/2011 um breytingar á reglugerðum Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 1272/2008 í því skyni að laga hana að tækniframförum. Lög nr. 61/2013 - Efnalög meginmarkmið þeirra er að tryggja öryggi neytenda við meðferð á efnum og efnablöndum þannig að þau valdi ekki tjóni á heilsu manna, dýra eða umhverfi.
------------------------	--

15.2 Efnaöryggismat

Efnafræðilegt öryggismat
framkvæmt

Nei

16. LIÐUR: Aðrar upplýsingar

Listi yfir viðeigandi Hættusetningar (undir fyrirsögnum 2 og 3).	H302 Hættulegt við inntöku H312 Hættulegt í snertingu við húð H314 Veldur alvarlegum bruna á húð og augnskaða H314 Veldur alvarlegum bruna á húð og augnskaða. H319 Veldur alvarlegri augnertingu H332 Hættulegt við innöndun
Styttingar og skammstafanir sem notaðar eru	CLP: Classification, labelling and packaging GHS: Globally Harmonized System. DNEL: Derived No Effect Limit (afleidd áhrifaleysismörk). PBT: Persistent, Bioaccumulative and Toxic PNEC: Predicted No Effect Concentration vPvB: Very Persistent and very Bioaccumulative REACH: Registration, Evaluation, Authorization and Restriction of Chemicals.
Upplýsingar sem hefur verið bætt við, eytt eða endurskoðaðar	Við endurskoðun þessarar útgáfu áttu sér stað engar breytingar. Hættuflokkun reynist sú sama og fyrri útgáfa.
Útgáfa	5
Unnið af	Birgir Ö. Gudmundsson (Ph.D Efnafræði); netfang: birgir@tandur.is Alfreð Aðalsteinsson (Efnafræðingur); netfang: alfred@tandur.is